

300

kvinnestemmer

Hver dag ytres tause skrik i Norge.
Hvem er det som skriker, og hvem lytter?

Heidi Sævareid
heidis@vl.no

22 310 310

Sosialantropolog Farida Ahmadi har lyttet. Resultatet er boken *Tause skrik – minoritetskvinnens behov for anerkjennelse*. Den handler om ikke-vestlige kvinners situasjon i dagens Norge. Men den handler ikke om alle. «Den handler om de som ikke har det bra», lyder det i forordet.

– Vi må huske at mange har gode, velfungerende liv. Jeg har snakket med dem som sliter. I boken bruker jeg statistikk som viser at mange minoritetskvinner er på bunnen av samfunnet. Mine 300 informanter har 300 ulike bakgrunner, men én ting har de felles: De ønsker å bli sett og anerkjent.

Fordommer og uvitenhet.

Afghanske Ahmadi var første gang i Norge i 1983, som representant for en motstandsbevegelse, og flyktet hit i 1991. Bak seg hadde hun fire års medisintutanning, mange år som kvinnesaksaktivist, samt fengselsopphold i både Afghanistan og Pakistan. Kvinnesaksengasjementet har ingen klart å slukke.

– Kvinner verden over har felles sak. Skillet mellom vestlig og ikke-vestlig feminisme er en ufruktbar konstruksjon. Problemene er ulike verden over, men alle kvinner ønsker det samme: Kontroll i eget liv, og en bedre hverdag. Og det er sjelden mennene som hindrer dem. I starten så jeg manns-do-

NY BOK

Farida Ahmadi

Tause skrik – minoritetskvinnens behov for anerkjennelse

Pax forlag

problemane, men nå ser jeg norsk integreringspolitikk som hovedsynder.

– *Hva har gått galt?*

– Vi mangler praktiske tiltak, innen helse, utdanning og arbeidsliv. Informasjon om dette kommer ikke fram så lenge politikere handler ut fra fikserte antakelser om innvandrerkvinner – uten å sjekke virkeligheten. Dette gjelder flere. Man ser en kvinne med slør, og vips, så har man et ferdigdefinert forestilling om henne.

Hverdagsislam.

Farida Ahmadi har flere eksempler på forutinntatte holdninger, og nevner en kvinne som viste fram bilder av seg selv på basketballbanen hjemme i Somalia.

– Slik har vel få norske politikere forestilt seg hijabklæde kvinner. De har rett og slett bestemt seg for at det eksisterer uoverstigelige kulturelle, etniske og religiøse kløfter, og påtvinger kvinnene en

blir minoritetskvinner dobbelt undertrykt.

Ahmadi er opptratt av religionens rolle. Eller rettere: *Forestillinger* om religionens rolle.

– Religion misbrukes og feiloppfattes. Mange av kvinnene er dypt religiøse, men Koranen er jo ikke dermed evig referansepunkt for hver bidige handling. Alle har vanlige hverdagsliv, akkurat som nordmenn. Hverdagsislam er noe ganske annet enn den ekstremistiske varianten mediene fremstiller, fastslår Ahmadi, som er uenig med islamkritikeren Ayaan Hirsi Ali i at religionen i seg selv skaper undertrykkelse og usynliggjøring.

– Krigstraumer har større ødeleggelseskraft. Bygninger

«Man ser en kvinne med slør, og vips, så har man et ferdigdefinert forestilling om henne»

Farida Ahmadi, sosialantropolog og forfatter

kan gjenreises etter krig, men hva med mennesker? Å gjenoppbygge et liv tar lang tid. Felles for kvinnene jeg møtte var at de bar på smerte. Mental smerte var blitt til fysisk smerte, og dette er signaler som ikke alle leger forstår. Bloodprøver viser jo ikke «sosialbakterielle» virus. Uverdighetsfølelse

– Vi må få i gang en kommunikasjon mellom majoritet og minoritet, for forskjellene er mindre enn vi tror, sier sosialantropolog Farida Ahmadi. Hun har snakket med 300 ikke-vestlige kvinner om deres situasjon i dagens Norge.

Foto: Kai-Otto Melau

som på starten av 90-tallet stiftet organisasjonen «Kvinner mot fundamentalisme».

– *Hva er ditt hovedbudskap til politikere?*

Ahmadis oppfordring er klar:

– Les boken! Og iverksett målrettede tiltak for å få kvinner i jobb.

Dette ønsker alle mine informanter. Men da må de bli sett og anerkjent. «Vi er blitt spøkelses», sa kvinnen med basketballbildet. Dette er uholdbart.

«Vi mangler praktiske tiltak, innen helse, utdanning og arbeidsliv»

Farida Ahmadi,

gikk med liv og lyst på det lokale treningssenteret. Men så flyttet familien til Grønland, og da ble det slutt. Den sosiale kontrollen ble for sterk, alle ville kunne se det hvis hun gikk på trening. Det ville ikke passe seg, og hun ble sittende inne. Dette ble en personlig tragedie.

– *Er såkalte «innvandrerghettoer» et problem?*

Ahmadi er ingen tilhenger av enkle svar, og ser både fordeler og ulemper. Det positive innebærer rom for